

Kąty Wrocławskie

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
wsi Czerńczyce,
gmina Kąty Wrocławskie**

REGION
studio projektowe

ul. Braci Gierymskich 156,
51-640 Wrocław
+48 71 347 57 73
region@region.wroc.pl
www.region.wroc.pl

SPIS TREŚCI

1.	PODSTAWOWE INFORMACJE O PROGNOZIE.....	1
1.1.	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	1
1.2.	CEL PROGNOZY	2
1.3.	METODYKA OPRACOWANIA.....	2
1.4.	ZAWARTOŚĆ PROGNOZY	2
1.5.	PODSTAWY PRAWNE	2
1.6.	WYKORZYSTANE MATERIAŁY	2
2.	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOW	3
2.1.	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE.....	3
2.2.	DOTYCHCZASOWY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA.....	4
3.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	4
3.1.	KRAJOBRAZ I MORFOLOGIA	4
3.2.	BUDOWA GEOLOGICZNA.....	4
3.3.	ZŁOŻA KOPALIN.....	5
3.4.	GLEBY	5
3.5.	WARUNKI WODNE	5
3.6.	WARUNKI KLIMATYCZNE	6
3.7.	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	6
4.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	9
4.1.	ZABYTKI NIERUCHOME	9
4.2.	ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE.....	9
4.3.	KRAJOBRAZ KULTUROWY	9
5.	ANALIZA I OCENA WPŁYWU DOTYCHCZASOWEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU NA ŚRODOWISKO	10
5.1.	ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.....	10
5.2.	ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO KULTUROWE.....	13
6.	OCENA PROPONOWANYCH WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU	14
6.1.	ZMIANY W SPOSOBIE ZAGOSPODAROWANIA TERENU.....	14
6.2.	PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI PLANU....	14
6.3.	PRZEWIDYWANE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU.....	17
6.4.	PRZEWIDYWANE, TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	18
7.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO	18
8.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCJI PLANU MIEJSCOWEGO.....	20
9.	METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU MIEJSCOWEGO	20
10.	STRESZCZENIE.....	20

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PROGNOZIE

1.1. Powiązania z innymi dokumentami

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, zwana dalej prognozą, została opracowana dla potrzeb zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie obejmującej tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania wsi.

Prognoza uwzględnia wnioski wynikające z „Opracowania ekofizjograficznego wykonanego dla potrzeb zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie obejmującej tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania” wykonanego przez dr Joannę Skamrę, Studio Projektowe REGION, Wrocław 2010 r.

W szczególności uwzględniono treść rozdziału 6 - „Uwarunkowania ekofizjograficzne” oraz rozdziału 7 - „Wskazania Planistyczne”.

Autor „Opracowania ekofizjograficznego” wskazał następujące problemy:

- zagrożenie hałasem drogowym, szczególnie na przebiegu korytarza drogi powiatowej nr 2002D, drogi krajowej nr 35 i drogi powiatowej nr 2000 D.
- degradacja środowiska wywołana emisją pyłów i gazów pochodzących ze źródeł gospodarczych oraz systemów grzewczych wykorzystujących paliwa stałe a także spalin powstających w wyniku wzrastającego ruchu drogowego.
- niezadawalający stan czystości wód rzeki Bystrzyca i jej dopływów.

Z uwagi na wrażliwość terenów objętych ekofizjografią na niekorzystne przekształcenia, wykluczyć należy następujące formy działalności:

- działania powodujące przerwanie istotnych połączeń przyrodniczych i zaburzeń w funkcjonowaniu lokalnych i ponadlokalnych układów ekologicznych,
- działania powodujące utrudnienie dostępu do drogi publicznej, pozbawienie możliwości korzystania z wody, energii elektrycznej i ciepłej oraz ze środków łączności, dopływu światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
- działania inwestycyjne powodujące pomniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych w strefie zwartych kompleksów leśnych, parków i innych zespołów zieleni kształtowanej.

Zgodnie z wskazaniami planistycznymi zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym, planowanie miejscowe winno się opierać na następujących:

- Przy ustalaniu szczegółowych zasad zagospodarowania terenu należy w maksymalnym stopniu zapewnić zachowanie walorów naturalnych środowiska przyrodniczego, w tym utrzymanie równowagi przyrodniczej i ochronę walorów krajobrazowych.
- Ewentualne przekształcanie terenów ogrodów działkowych pod budownictwo powinno odbywać się w ograniczonym zakresie, przy założeniu jak najmniejszej intensywności zabudowy, kompensacji w postaci znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz zieleni urządzonej (przeprowadzenie ekspertyzy dendrologicznej i pozostawienie wartościowych drzew i krzewów w ramach ogrodów przydomowych lub zespołów zieleni publicznej).
- Zapewnić ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem.
- W trakcie realizacji inwestycji wszystkie drzewa i krzewy (o zadowalającym stanie sanitarnym) w miarę możliwości należy pozostawić i chronić w toku dalszych prac w najbliższym ich sąsiedztwie, ze względu na istotną funkcję, jaką pełnią one w ekosystemie zurbanizowanym.
- Tereny działalności gospodarczej, winny rygorystycznie dostosowywać się do wymogów ochrony środowiska, szczególnie w zakresie ochrony atmosfery oraz ochrony środowiska wodno- gruntowego
- Minimalizować konflikty sąsiedztwa (w tym od układów komunikacyjnych) poprzez wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej.
- Uwzględnić w przyszłym zagospodarowaniu terenu jak najwyższego udziału powierzchni biologicznie czynnej.
- Zdejmować i zagospodarowywać warstwę urodzajną gleby, zgodnie z przepisami szczególnymi, przed rozpoczęciem prac inwestycyjnych.
- Zachować bezwzględnie priorytet ochrony środowiska przyrodniczego oraz środowiska życia człowieka.

1.2. Cel prognozy

Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu ustaleń zawartych w projekcie *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie obejmującej tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania wsi*.

Do sporządzania planu Rada Miejska w Kątach Wrocławskich przystąpiła uchwałą Nr XXX/275/09 z dnia 27 lutego 2009 r. zmienioną uchwałą Nr XXVI/248/12 z dnia 25 października 2012 r. Prognoza swoim zasięgiem obejmuje obszar ustaleń planu opracowywanego przez Studio Projektowe „Region” Grzegorz Kosturek, z siedzibą we Wrocławiu, przy ul. Braci Gierymskich 156.

1.3. Metodyka opracowania

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie obejmującej tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania wsi*, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania oraz innych materiałów archiwalnych i dokumentacji, jak również danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego w aspekcie istniejących przepisów z zakresu ochrony środowiska.

Ocenie podlegały głównie potencjalne konsekwencje, jakie pociągnie za sobą zmiana sposobu zagospodarowania na poszczególnych obszarach. Dla większości obszarów funkcjonalnych najważniejszą informacją zamieszczoną w planie (z punktu widzenia ochrony środowiska) było ustalenie, czy dany obszar pozostanie użytkowany w sposób niezmieniony, czy też zmiana użytkowania wpłynie generalnie na polepszenie, czy też pogorszenie stanu środowiska. W związku z tym w prognozie przyjęto hierarchię obszarów funkcjonalnych i podzielono je na trzy grupy:

- obszary, na których prognozowane przedsięwzięcia korzystnie wpływają na środowisko,
- obszary, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzają pewne (niewielkie) uciążliwości,
- obszary, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzają uciążliwości.

1.4. Zawartość prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko składa się z części tekstowej i graficznej. Zawartość opracowania jest zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Część rysunkowa składa się załącznika graficznego sporządzonego na mapie zasadniczej w skali 1:1000 (analogicznie do skali opracowania planu miejscowego, do którego odnosi się prognoza).

1.5. Podstawy prawne

Podstawą do sporządzenia prognozy jest:

- art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.),
- art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z późn. zm.).

Przy opracowaniu niniejszej prognozy oparto się ponadto na obowiązujących aktach prawnych (wraz z rozporządzeniami wykonawczymi), ze szczególnym uwzględnieniem następujących ustaw:

- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 23 lipca 2003r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).

1.6. Wykorzystane materiały

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano następujące materiały archiwalne:

- Opracowanie fizjograficzne dla województwa Wrocławskiego w skali 1:50 000 wykonane przez Geoprojekt we Wrocławiu w 1986 r.,
- Opracowanie fizjograficzne dla gminy Kąty Wrocławskie wykonane przez Przedsiębiorstwo „URGEOS”, Wrocław, 1992 r.,
- Opracowanie fizjograficzne dla gminy Kąty Wrocławskie, opracowane przez „GEOPROJEKT”, Wrocław, 1979r.,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie” przyjęte uchwałą Nr XXV/234/12 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 27 września 2012 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kąty Wrocławskie, zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich nr XXXII/254/96 z dnia 16 grudnia 1996 r.,
- Wytyczne konserwatorskie do planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miasta Kąty Wrocławskie, opracowanie Małgorzata Figiel, Wrocław 1993 r.,
- Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w roku 2001, WIOŚ, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Wrocław 2002 r.,
- Kleczkowski A.S.: Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, AGH, Kraków 1990 r.,
- Pawlak W.: Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego, W. Wr., PAN, Wrocław 1991 r.
- Kondradzki J.: Geografia Polski - Mezoregiony fizyczno-geograficzne, PWN, Warszawa 1994 r.
- Stupnicka E.: Geologia Regionalna, Wyd. Geolog., Warszawa, 1989 r.,
- Schumuck A.: Regiony pluwiotermiczne Dolnego Śląska, Zesz. Nauk. WSR we Wrocławiu, Melioracja V, nr 21, Wrocław 1960 r.,
- Malinowski J.: Budowa geologiczna Polski, Wyd. Geologiczne, Warszawa, 1991 r.

2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

2.1. Położenie geograficzne

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (J Kondracki 1994), na obszar analizowany obszar należy do makroregionów Nizina Śląska (318.5) w zasięgu mezoregionu Równina Wrocławska (318.53), z którego wydzielono mikroregion Równina Wrocławska (318.532) występującą również jako Równina Kącka.

Pod względem podziału regionalnego przedсудиńskiego obszaru Dolnego Śląska (W. Walczak 1970) teren znajduje się w zasięgu mezoregionu Równina Wrocławska, zaliczanego do makroregionu Nizina Śląska. Wysokości bezwzględne wynoszą

120-190 m.n.p.m.

Obszar powiatu wrocławskiego rozciąga się od Równiny Oleśnickiej na wschodzie, przez część Pradoliny Wrocławskiej, Równinę Wrocławską aż po Masyw Ślęży na zachodnio - południowym skraju powiatu. Gmina Kąty Wrocławskie leży na terenie Równiny Wrocławskiej.

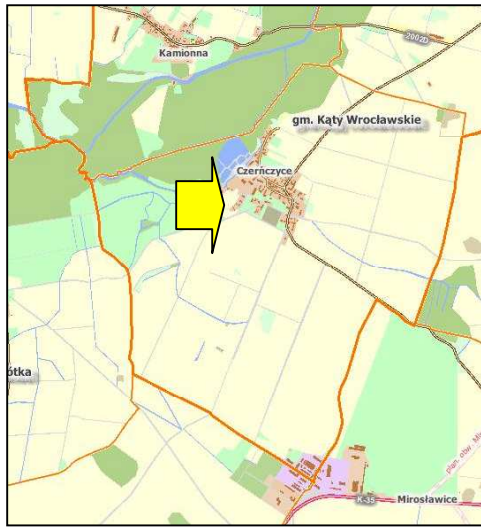
Równina Wrocławska rozpościera się między Pradolina Wrocławską a Przedgórzem Sudeckim. Przecinają ją dopływy Odry: Oława, Ślęży i Bystrzyca. Wznosi się od 125 do 165 m i jest dosyć płaska kraina rolnicza, jednakże zróżnicowana ze względu na rodzaj gruntów i gleb. Z powodu tego zróżnicowania Równina Wrocławska została podzielona na 3 mniejsze regiony.

Wysoczyzna Średzka jest równina morenowo-sandrowa z ostańcami moren czołowych i kemów pomiędzy dolinami Kaczawy a Bystrzycy i jej dopływu Strzegomki, o powierzchni około 600 km². Gleby należą do typu brunatno - ziemnych i płowych słabo gliniastych i gliniastych. Lasów jest mało. W zachodniej części równiny zachowało się kilka niewielkich jezior wytopiskowych wśród kemów (Pojezierze Kunickie).

Równina Kącka nazwana tak od miejscowości Kąty Wrocławskie, zajmuje położenie środkowe między Wysoczyzną Średzką i Równiną Grodkowską i obejmuje powierzchnie 1200 km². Osady glacialne i glaciofluwialne pokrywa less, na którym wytworzyły się żyzne gleby brunatne i czarnoziemny.

Równina Grodkowska znajduje się pomiędzy dolinami Oławy i Nysy Kłodzkiej i zajmuje powierzchnie 630 km². Jest to wysoczyzna morenowa z pagórkami kemowymi i z glebami brunatnoziemnymi. Znajduje się tu rezerwat „Przylesie” (17 ha) obejmujący fragmenty lasu liściastego.

2.2. Dotychczasowy sposób zagospodarowania

Gmina Kąty Wrocławskie jest usytuowana w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Graniczy bezpośrednio z międzynarodowym portem lotniczym Wrocław - Strachowice. Powierzchnia gminy Kąty Wrocławskie wynosi 176,5 km², co określa ją jako gminę średniej wielkości w porównaniu z innymi gminami województwa dolnośląskiego. Przez centralną część gminy przebiega korytarz autostrady A4.

Obszar opracowania obejmuje tereny istniejącego zainwestowania wsi Czerńczyce (powiat wrocławski), o powierzchni ok. 25,9 ha. Wieś Czerńczyce jest położona po północnej stronie drogi krajowej nr 35, w odległości ok. 2 km od tej drogi oraz w odległości ok. 15 km na południowy zachód od granic stolicy województwa dolnośląskiego - miasta Wrocławia i ok. 10 km na południe od miasta Kąty Wrocławskie – siedziby władz gminy wiejsko-miejskiej. Wieś przecina na osi północ-południe droga powiatowa nr 2002 D droga krajowa nr 35 relacji:- Mirosławice – Czerńczyce – Piława - droga powiatowa

nr 2000 D.

W wyniku zmiany granic planu (pomniejszenie obszaru objętego planem), jaka została wprowadzona na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich Nr XXVI/248/12 z dnia 25 października 2012 r. wyłączeniu z ustaleń planu podlega m. in.:

- obszar Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą” (kod PLH020055),
- rzeka Bystrzyca i tereny przyległe,
- kompleks pałacowo-folwarczny oraz park pałacowy wraz stawami,
- dawny cmentarz katolicki z 1 poł. XIXw.

3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

3.1. Krajobraz i morfologia

Pod względem geomorfologicznym jest to wysoczyzna morenowa falista o morfologii niezmienionej, w części południowej rozcięta przez niewielkie obniżenie dolinne. Skłon wysoczyzny wykazuje różnice wysokości w granicach 10 - 12 metrów. Ekspozycja głównie południowa i północna, częściowo wschodnia. Teren skłonu wysoczyzny morenowej falistej wykazuje jednolity spadek, który nie przekracza 2 - 3%. Obniżenie dolinne jest niewielkie, nieznacznie zaznaczające się w morfologii obniżenie dolinne, które tworzy dolina nieckowata o szerokości około kilkunastu metrów i mało wyraźnych, granicach morfologicznych.

Teren w tym rejonie jest lekko falisty i w znacznym stopniu przekształcony antropogenicznie (nasypy, drogi, rowy melioracyjne). Wykazuje niewielki spadek w kierunku południowo - wschodnim.

Pod względem hipsometrycznym zamyka się w przedziale wysokościowym od od 150 do 155 m.n.p.m.

3.2. Budowa geologiczna

Teren opracowania położony jest na styku dwóch dużych jednostek geologicznych: bloku przedsudeckiego i monokliny przedsudeckiej [Kłapciński 1989]. Blok przedsudecki stanowi obniżoną tektonicznie jednostkę, będącą fragmentem metamorficzno-osadowego, głównie staropaleozoicznego okółu sudeckiego. Monoklina przedsudecka zbudowana jest z młodszych skonsolidowanych skał permo-mezozoicznych. Formacje te nie są widoczne na powierzchni, gdyż maskuje je gruba na 100-200 m pokrywa luźnych osadów trzeciorzędu i czwartorzędu. Blok przedsudecki okolicy Wrocławia budują gnejsy, łupki łyszczykowe, amfibolity, a bardziej na południe gabra i granity. W większości są to skały silnie zmetamorfizowane wieku paleozoicznego i starsze. Monoklinę przedsudecką budują zlepieńce piaskowce, łupki i margle wieku permskiego. Ponad serią permską występują osady wieku triasowego tworzące główny element struktury geologicznej okolic Wrocławia. Osady triasu w tym rejonie reprezentowane są przez trzy ogniwa stratygraficzne: pstry piaskowiec, wapień muszlowy i kajper. Osady trzeciorzędowe zalegają na głębokości od 100 do 160 m, a czwartorzędu od 0 do 55 m. Skały trzeciorzędu są prawie wyłącznie drobnoziarniste: ility szare, zielone i płomieniste. Wśród iłłów występują często wkładki przeważnie drobnych i często pylastych piasków, a sporadycznie pokłady mioceńskich węgli

brunatnych. W stropowej części trzeciorzędu (pliocen) występują żwiry i piaski tzw. serii Gozdnicy. Czwartorzęd rejonu Wrocławia tworzą dwie formacje skalne. Pierwsza, związana jest ze zlodowaceniem plejstoceniowym i obejmuje kompleks glin morenowych z przewarstwieniami piasków i żwirów. Drugi zespół skalny to seria rzecznych wirów i piasków sformowany w kilku cyklach rozwojowych systemu rzecznej Odry.

W budowie geologicznej podłoża na terenie gminy biorą udział utwory różnego wieku i genezy, przy czym dominują grunty trzecio i czwartorzędowe.

Na omawianym obszarze występują utwory czwartorzędowe, reprezentowane głównie przez osady plejstocenu i holocenu. Osady plejstocenu to przede wszystkim utwory akumulacji fluwialnej, wykształcone w postaci pokryw piaszczysto-żwirowych rzeki Bystrzycy i Strzegomki (terasa wysoka plejstoceniowa).

3.3. Złoże kopalin

W obszarze opracowania nie prowadzi się eksploatacji surowców kopalnych.

3.4. Gleby

W granicach zmiany planu występują grunty wysokich klas bonitacyjnych z zakresu od IIIa w części południowo - wschodniej do IVb w części południowo – zachodniej.

W podłożu występują piaski, pospółki i żwiry od powierzchni (utwory fluwialne). Piaski są różnoziarniste, pospółki i żwiry o bardzo zróżnicowanej miąższości. Grunty na większości terenu są średniozagęszczone i stanowią dobre podłoże budowlane. Wzdłuż zachodniej granicy terenu występują grunty zagęszczone, stanowiące najlepsze podłoże budowlane.

Wyniki badań stopnia skażenia gleb na terenie miasta Kąty Wrocławskie wskazują, że zawartość arsenu przekracza dwukrotnie dopuszczalne normy. Należy jednak przypuszczać, że sąsiedztwo autostrady i wzmożony ruch pojazdów mogą powodować podwyższoną zawartość ołowiu w glebie.

Na terenie gminy występują gleby brunatno ziemne (gleby brunatne właściwe i płowe), czarne ziemie oraz mady rzeczne w dolinach rzek. Ze względu na wysoki wskaźnik bonitacji gleb (udział gruntów IIV klasy wynosi ponad 97% powierzchni całej gminy) oraz szczególnie korzystne warunki do produkcji rolnej i wyposażenie w urządzenia infrastruktury rolnej, prawie cały obszar gminy podlega ochronie przed zainwestowaniem nierolniczym. Średnia bonitacja gleb ornych wynosi 75 punktów (kl. IIIa), a użytków zielonych 71 punkt.

3.5. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Teren położony jest w całości w dorzeczu Odry, w zlewni rzeki Bystrzycy oraz jej dopływu – Strzegomki. Do zlewni Bystrzycy należą zurbanizowane i rolnicze tereny regionu. Rzeka przepływa m.in. przez Głuszyce, Jugowice, Świdnice, Kąty Wrocławskie i Wrocław. Oprócz tego Bystrzyca, głównie poprzez dopływy, zbiera wody z obszarów przyrody chronionej takich jak Książański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Gór Sowich, Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich i Ślęzański Park Krajobrazowy. Rzeki te są uregulowane, dość mocno zanieczyszczone i pod względem czystości wód nie odpowiadają normom.

Największe ciekły gminy: rzeki Bystrzyca, Strzegomka i Czarna Woda charakteryzują się zmiennymi przepływami, a gwałtowne wezbrania, zwłaszcza przy występujących deszczach nawalnych, stwarzają zagrożenie powodziowe dla terenów położonych w dolinach rzek. Zalewem powodziowych zagrożone są tereny w pasie około 1 km od koryt rzek.

W wyniku zmiany granic planu (pomniejszenie obszaru objętego planem), jaka została wprowadzona na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich Nr XXVI/248/12 z dnia 25 października 2012 r. wyłączeniu z ustaleń planu podlega m. in.: rzeka Bystrzyca i tereny przyległe.

Wody podziemne

W rejonie opisywanym w niniejszym opracowaniu swobodne zwierciadło wody podziemnej występuje na głębokości 1,5-2,0 m.p.p.t.

Na obszarze gminy podstawowym poziomem wodonośnym jest trzeciorzęd. Charakteryzuje się on jednak zmiennością występowania poszczególnych poziomów i ich wydajności, co jest następstwem cech litologicznych budujących je utworów. W utworach tego piętra na głębokości 90-120m występuje warstwa wodonośna o znacznym rozprzestrzenieniu i zmiennej miąższości wahającej się w granicach 4-25m.

Poziom czwartorzędowy związany jest z utworami rzeczno-holocenu i plejstocenu oraz utworami morenowymi. Poziom wód związanych z utworami rzeczno-holocenu ograniczony jest przestrzennie do dolin rzek Bystrzycy i Strzegomki. Poziom związany z utworami morenowymi z uwagi na bardzo dużą zmienność ich miąższości nie stwarza perspektyw na ich ujmowanie.

Trzeciorzędowe wody zawierają podwyższone ilości żelaza oraz manganu, muszą więc być uzdatniane. Pod względem bakteriologicznym wody te odpowiadają normom sanitarnym.

Źródłem zaopatrzenia w wodę dla terenu opracowania wsi Czerńczyce jest wodociąg grupowy SUW Gniechowice. Ujście wód podziemnych posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w kategorii „B” (dec. nr 17/94 z dnia 7 maja 1994 r.) w wysokości:

$$Q_e = 52,0 \text{ m}^3/\text{h} \text{ przy depresji } s = 14,0 \text{ m.}$$

W ramach zatwierdzonych zasobów pracują dwie studnie zlokalizowane w obrębie wsi Gniechowice na terenie Stacji Uzdatniania Wody – dz. nr 196/2.

Decyzja Wojewody Wrocławskiego (dec. nr OS.I-6210/78/96) udzielone zostało pozwolenie wodnoprawne, z terminem ważności do 31 grudnia 2013 r., na pobór wody podziemnej trzeciorzędowych utworów trzeciorzędowych w ilości: $Q_{\max d} = 504,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{srd}} = 360,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\max h} = 21,0 \text{ m}^3/\text{h}$ z dwóch studni wierconych o następujących parametrach:

$$\text{studnia S-I } h = 73,0 \text{ m } Q_e = 52,0 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$\text{studnia S-IA } h = 73,0 \text{ m } Q_e = 50,0 \text{ m}^3/\text{h}$$

Decyzja Wojewody Wrocławskiego (dec. nr OS.I- 62100/12/96) ustanowiona została, z terminem ważności do 31 grudnia 2013 r., strefa ochrony bezpośredniej dla w/w studni, która obejmuje obszar w kształcie prostokąta o wymiarach 70,0 m x 50,0 m z minimalną odległością od ogrodzenia do obudowy studni – 8 m.

Ze względu na budowę hydrogeologiczną ujęcia nie jest wymagane wyznaczenie w terenie ochrony pośredniej ujęcia.

Na terenie Stacji Uzdatniania Wody oprócz urządzeń uzdatniających znajduje się zbiornik wody uzdatnionej o $V = 2 \times 50 \text{ m}^3$. Projektowana wydajność nominalna SUW wynosi $22,6 \text{ m}^3/\text{h}$, co pozwala na uzdatnienie wody w ilości maksymalnie do $500 \text{ m}^3/\text{d}$. Stan techniczny stacji nie budzi zastrzeżeń, jej praca przebiega bez zakłóceń

3.6. Warunki klimatyczne

Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza Gmina Kąty Wrocławskie jest położona w dwu regionach klimatycznych: część południowo-zachodnia w Regionie Sudeckim (kraina 29) i północno-wschodnia w Regionie Śląsko-Wielkopolskim (kraina 57).

Klimat tych regionów kształtuje się pod wpływami czynników oceanicznych. Cechy charakterystyczne to stosunkowo małe roczne amplitudy temperatury powietrza.

Regiony te w klasyfikacji klimatycznej A. Schmucka nazywane są regionem nadodrzańskim, wrocławskolegnickim i również zaliczane do najcieplejszych w Polsce (z termicznym uprzywilejowaniem występującym w ciągu całego roku). Średnia roczna temperatura wynosi $8,3^{\circ}\text{C}$, okres wegetacyjny trwa ponad 200 dni a jego średnia temperatura przekracza 14°C . Od 60 do 65% rocznej sumy opadów wynoszącej ca 580mm przypada na okres letni (kwiecień-wrzesień).

Klimat odznacza się stosunkowo łagodnymi i krótkimi zimami, trwającymi w przybliżeniu 30 dni. Średnie wilgotności powietrza wahają się od 74 % do 86 %. Okresy mrozów nie trwają długo, zwykle kilka lub kilkanaście razy w ciągu roku. Najzimniejszym miesiącem jest styczeń z temperaturą średnią $-2,3^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszy w roku jest lipiec, charakteryzujący się średnią temperaturą ok. $+19^{\circ}\text{C}$. Warunki termiczne sprzyjają wegetacji roślin i działalności gospodarczej. Zachmurzenie średnie wynosi 5 stopni. Wieloletnie obserwacje wykazują, że tutejszy klimat ulega bardzo powolnej zmianie, stając się coraz bardziej kontynentalny. Porównując obserwacje prowadzone w ciągu 90 lat, stwierdzono opóźnienie początku i końca zimy, przy równoczesnym wcześniejszym rozpoczynaniu i późniejszym kończeniu się lata. Działalność górnicza kopalni nie wpływa na zmiany klimatu.

Pomiędzy dolinami Strzegomianki i Bystrzycy a terenami pozadolinnymi występuje wyraźne zróżnicowanie warunków klimatycznych (w dolinach panują warunki mniej korzystne).

3.7. Różnorodność biologiczna

Zgodnie z geobotanicznym podziałem Śląska, omawiany obszar należy do prowincji Niżowo-Wyżynnej, dział Bałtycki, poddział Pas Kotlin Podgórskich, kraina Kotliny Śląska, okręg Nizina Śląska, podokręg Równina Chojnowsko-Legnisko-Wrocławska.

Powierzchnie leśne to przede wszystkim lasy świeże *Quercus-Carpinetum medioeuropaeum* lub grądy środkowoeuropejskie formy niżowej *Gaiio-Carpinetum*. W obu tych zbiorowiskach drzewostan budują: dębszypułkowy *Quercus robur* i bezszypułkowy *Quercus sessilis*, lipa drobnolistna *Tilia cordata*, grab zwyczajny *Carpinus betulus* i niewielka domieszka świerka pospolitego *Picea abies*. Dobrze rozwinięta warstwa krzewów składa się m.in. z: 2 gatunków głogów-jednoszyjkowego *Crataegus monogyna* oraz dwuszyjkowego *Crataegus oxyacantha*, śliwy tarniny *Prunus spinosa*, trzmieliny zwyczajnej *Evonymuseuropaea* i kilku gatunków róż *Rosa* sp. Runo składa się m.in. z: pszeńca gajowego *Melampyrum nemorosum*, przytulii leśnej *Gaium silvaticum*, kostrzewy różnolistnej *Festuca heterophylla*, kupkówki *Aschersonia Oaclytis aschersoniana* i 2 gatunków turzyc-cienistej *Carex umbrosa* i orzęsionej *Carex pilosa*, oraz gwiazdnicy wielkokwiatowej *Stellaria holostea*. Niektóre fragmenty omawianych lasów należą do podgórskiej dąbrowy acidofilnej *Luzulo - Quercetum*. Las ten składa się prawie wyłącznie z dębów bezszypułkowych *Quercus sessilis*, a czasem domieszkę tworzą sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, jarzębina pospolita *Sorbus aucuparia* lub ewentualnie świerk pospolity *Picea abies*. Warstwa krzewów nie jest zbyt rozwinięta, a tworzą ją m.in. dziki bez czarny *Sambucus nigra*, leszczyna pospolita *Corylus avellana* i będąca pod częściową ochroną kruszyna pospolita *Frangula alnus*. Runo jest w tych zbiorowiskach florystycznie bogate i składa się z kłosownicy leśnej *Brachypodium sylvaticum*, wiechliny gajowej *Poa nemoralis*, kosmatki gajowej *Luzula nemorosa*, wężymordu niskiego *Scorzonera humilis*, pomocnika baldaszkowego *Chimophylla umbellata*, turzycy palczastej *Carex digitata*, wilczomlecza migdałolistnego *Euphorbia amygdaloides*, goryszu sinego *Peucedanum cervaria* i niektórych gatunków jastrzębców *Hieracium* sp. Nad rzeką Ślężą i jej dopływami występują łągi jesionowo-wiązowe *Ficario-Ulmetum*. Drzewostan składa się tam głównie z wiązków pospolitych *Ulmus campestris* i dębów szypułkowych *Quercus robur*. Domieszkę tworzą: olsza czarna *Alnus glutinosa*, wiąz górski *Ulmus scabra* i klon polny *Acer campestre*. Warstwa krzewów jest dobrze rozwinięta, z licznym udziałem jeżyny popielicy *Rubus caesius* i derenia świdwy *Cornus sanguinea*. W runie dominują przede wszystkim eutroficzne byliny, które rozwijają się na ogół przed rozwojem liści drzew. Są to: ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna*, złoć żółta *Gagea lutea* i rzeżucha gorzka *Cardamine amara*. Rosną tu także: tojeść gajowa *Lysimachia nemorum*, będący pod ochroną pióropusznik strusi *Matteucia struthiopteris* i jarmianka większa *Astrantia major*. Miejscami można spotkać nierzadką krótkoostną *Oryopteris spinulosa*. W tym obszarze można spotkać także ziarnopłon kusy *Ficaria nudicaulis*, który rośnie na wyspach stanowiskach poza właściwym zasięgiem.

Nieliczne zbiorowiska łąkowych użytków zielonych są położone na ogół nad ciekami wodnymi. Są to bogate florystycznie zbiorowiska z rzędu *Arrhenatheretalia*. Ich skład to przede wszystkim: rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, stokłosa miękka *Bromus mollis*, stokrotka pospolita *Bellis perennis*, pępawa dwuletnia *Crepis biennis*, mniszek pospolity *Taraxacum officinale*, marchew zwyczajna *Oaucus parota*, 2 gatunki koniczyn-łąkowa *Trifolium pratense* i drobnogłówkowa *Trifolium dubium*, 2 gatunki ostrożeńi-warzywny *Cirsium oleraceum* i siwy *Cirsium canum* oraz będący pod ochroną goździk pyszny *Oianthus superbus*. Niewysokie wzniesienia są zajęte przez półnaturalne i antropogeniczne pastwiska, na których czasem rośnie ukwap dwupienny *Antennaria dioica*. Żyzność gleb zadecydowała, że większość zbiorowisk chwastów segetalnych należy do *Euphorbio-Melandrietum*. Dominującymi chwastami są maruna bezwonna *Tripleurospermum inodorum*, gwiazdnica pospolita *Stellaria media*, przytulia czepna *Gaium aparine*, miotła zbożowa *Apera spica-venti*, mak polny *Papaver rhoeas*, komosa biała *Chenopodium album*, chwastnica jednostronna *Echinochloa crus-galli*, a miejscami-owies głuchy *Avena sativa*, wilczomlecz drobny *Euphorbia exigua*, bniec dwudzielny *Melandrium noctiflorum* i szarłat szorstki *Amaranthus retroflexus*.

Cześć obszaru objętego planem jest położona w granicach parku krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.

Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”, utworzony został na mocy Rozporządzenia nr 12 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2006 r. Nr 252, poz. 3735, z 2008 r. Nr 317 poz. 3921). Całkowita powierzchnia parku wynosi 8 810 ha, z czego prawie połowa bo 4 100 ha znajduje się na terenie gminy Kąty Wrocławskie, stanowiąc 23% jej ogólnej powierzchni. Osią parku jest „Dolina rzeki Bystrzycy”, stanowiąca cenne ogniwo Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych w Polsce. Korytarz doliny łączy stosunkowo dobrze zachowane tereny leśne Sudetów z jednym z najlepiej wykształconym na terenie Polski korytarzem ekologicznym doliny Odry. W wielu przypadkach stanowi jedyne miejsce bytowania cennych gatunków na terenach o przeważnie rolniczo - przemysłowym charakterze, przez które przepływa Bystrzyca. Forma dolinna jest w nieznacznym stopniu przekształcona antropogenicznie i może uchodzić za piękny, wprost dydaktyczny przykład doliny, z wykształconym korytem i łożyskiem oraz licznymi starorzeczami. Część starorzeczy jest tu zabagniona, inne zaś służą za pastwiska, czy łąki. Na terenie Parku Krajobrazowego największą rolę odgrywają fitocenozy leśne. Zdecydowana większość drzewostanów należy do klasy lasów o najwyższych walorach ekologicznych i stosunkowo bogatym runie leśnym. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są: grab, jesion, lipa drobnolistna i dąb szypułkowy, rosnące zarówno w grądach, łągach jak i zbiorowiskach przejściowych. Charakterystyczną roślinnością parku jest również roślinność wodna, występująca

głównie w starorzeczach, stawach hodowlanych i małych zbiornikach wodnych. Reprezentuje ją zespół „lili” wodnych tj. grązel żółty oraz rdestnica pływająca. Ze względu na obfitość różnych płytkich rozlewisk, między wałami przeciwpowodziowymi a korytem rzeki występują zbiorowiska szuwarów. Należą do nich: szuwar trzcinowy oraz szuwar pałki szerokolistnej, rzadziej trafiają się szuwar oczeretowy oraz szuwar pałki wąskolistnej. Na samych brzegach rzeki Bystrzycy z uwagi na to, iż dobrze znosi zalew powodziowy najliczniejszym jest szuwar mozgowy oraz szuwały wielkoturzycowe. Natomiast na śródleśnych bagnach i zabagnionych łąkach występują zespoły kosaćca żółtego, turzycy brzegowej, błotnej i dzióbkwatej.

Obszar ten charakteryzuje się znaczną dominacją zbiorowisk leśnych reprezentowanych przez mało zmienione lasy łąkowe, grądowe olszowe i fitocenozы przejściowe. Lasy łąkowe to w zdecydowanej większości łągi wiązowo – jesionowe oraz zajmujące niewielkie fragmenty łągi jesionowo – olszowe z panującą olszą czarną. Lasy zlokalizowane na siedliskach bardziej suchych to wschodnioeuropejska postać grądu należącego do zespołu *Tilio – Carpinetum*, reprezentowanego przez dąb szypułkowy, grab zwyczajny z domieszką lipy drobnolistnej i klonu zwyczajnego. Poza lasami występują niewielkie fragmenty stanowiące małe polany, świeżych łąk rajgrasowych i trzęślicowych, a na obrzeżach starorzeczy fragmenty szuwaru wielkoturzycowego oraz zarośli nadrzecznych. Oprócz znacznej różnorodności zbiorowisk roślinnych, spotyka się tu szereg gatunków roślin podlegających ochronie, a przede wszystkim śnieżyczka przebiśnieg która występuje tu najliczniej w porównaniu do pozostałych terenów doliny Bystrzycy. Poza śnieżyczką do całkowicie chronionych można spotkać lilie złotogłów oraz szafirka drobnokwiatowego. Z roślin chronionych częściowo najpospolitszą jest konwalia majowa, rzadszą kalina koralowa oraz kruszyna pospolita

Faunę parku najliczniej reprezentują ptaki. W trakcie dotychczasowych badań stwierdzono tylko w okresie łąkowym występowanie w „Dolinie Bystrzycy” 118 gatunków ptaków. Dominującymi gatunkami są: modraszka, zięba, bogatka, świstunka, kowalik, mazurek, rudzik, szpak, kapturka, pierwiosnek.

Ssaków w dolinie Bystrzycy jest stosunkowo niedużo, co jest związane z niewielką powierzchnią kompleksów leśnych. Cennym gatunkiem jest wydra. Lasy nad Bystrzycą a zwłaszcza starsze drzewostany, mają znaczenie jako ostoja dla kilku gatunków nietoperzy. Na terenie parku stwierdzono występowanie następujących gatunków płazów i gadów: traszka zwyczajna, żaba trawna, żaba wodna, ropucha zwyczajna, kumak zwyczajny, jaszczurka zwinka, zaskroniec. Na uwagę zasługują również niektóre gatunki chronionych owadów - z chrząszczy to: kozioróg dębosz oraz biegacze. Z łusko skrzydłych: paż królowej i mieniak strużnik.

MIEJSCOWOŚĆ	TYP OBIEKTU	ADRES	OKRES POWSTANIA	NUMER EWIDENCYJNY
CZERŃCZYCE	Cmentarz kat.	na pn.-wsch, od wsi	1870-80	
CZERŃCZYCE	Cmentarz kat.	na skraju ogrodów pałacowych	1 pół. XIX	
CZERŃCZYCE	Zespół pałacowo-folwarczny:		1830-1900	
Czerńczyce	Pałac	ul. Lotnicza 26	1735, 1845	1784zdn.20.08.66
Czerńczyce	Brama z murem		XVIII	
Czerńczyce	Oficyna mieszk. I z bud. gosp.	ul. Lotnicza 26 g	1840-50	
Czerńczyce	Oficyna mieszk. n	ul. Lotnicza 26 e	1870-80	
Czerńczyce	Oficyna mieszk. III	ul. Lotnicza 20 d	xrx/xx	
Czerńczyce	Dom ogrodnika	ul. Lotnicza 26 f	1842	
Czerńczyce	Powozownia	ul. Lotnicza 26	1842	
Czerńczyce	Spichlerz	ul. Lotnicza 26	1842	
Czerńczyce	Kuźnia, ob. warsztat	ul. Lotnicza 26	1880-90	
Czerńczyce	Obora I	ul. Lotnicza 26	k. XIX	
Czerńczyce	Obora H	ul. Lotnicza 26	ok. 1850	
Czerńczyce	Stodoła I - świnia II	ul. Lotnicza 26	1870-80	
Czerńczyce	Stodoła II	ul. Lotnicza 26	1845	
Czerńczyce	Stodoła III	ul. Lotnicza 26	1853	
Czerńczyce	Stajnia	ul. Lotnicza 26	ok. 1850	
Czerńczyce	Oficyna II - świnia I	ul. Lotnicza 26	Lok. 1870	
Czerńczyce	Oficyna III		ok. 1850	
Czerńczyce	Park pałacowy	ul. Lotnicza 26	XVIII-XIX	363/W z dn. 24.07.76
Czerńczyce	Pawilon ogrodowy	park pałacowy	XIX	363/W z dn. 24.07.76
Czerńczyce	Mauzoleum rodziny Zedlitz	park pałacowy	2 pół. XIX	

Ichtiofaunę reprezentuje 17 gatunków ryb. Ich rozszedlenie wzdłuż podłużnego profilu rzeki uzależnione jest głównie od jej charakteru (stopnia uregulowania, czystości wody oraz oddziaływania zbiornika Mietków i rzeki Odry). Najczęściej występuje okoń, płoć, kielb, ciernik, szczupak, śliz i sandacz oraz leszcz. Biomasa ichtiofauny w Bystrzycy uzależnione są od natężenia czynników antropogenicznych, takich jak stopień uregulowania brzegów, charakter otuliny rzeki oraz czystości wód.

4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

4.1. Zabytki nieruchome

Na omawianym obszarze występują obiekty objęte ochroną konserwatorską. Ze względu na charakter relacji pomiędzy elementami środowiska przyrodniczego i kulturowego w szerszym kontekście, postuluje się o ukierunkowanie nowych form zainwestowania na harmonijne wpisanie w otaczający krajobraz. Nowo lokalizowana zabudowa oraz elementy małej architektury powinny harmonizować z otoczeniem.

W wyniku zmiany granic planu (pomniejszenie obszaru objętego planem), jaka została wprowadzona na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich Nr XXVI/248/12 z dnia 25 października 2012 r. wyłączeniu z ustaleń planu podlega m. in.:

- kompleks pałacowo-folwarczny oraz park pałacowy wraz stawami (pałac wpisano w rejestrze zabytków pod numerem 1784 decyzją z dnia 20 sierpnia 1966 r., natomiast park pałacowy pod numerem 363/W decyzją z dnia 24 lipca 1976 r.)
- dawny cmentarz katolicki z 1 poł. XIXw.

Wykaz obiektów na obszarze wsi Czerńczyce, wpisanych do rejestru zabytków oraz figurujących w wojewódzkiej ewidencji zabytków (poza wyznaczonymi granicami planu) przedstawiono w tabeli powyżej.

W projekcie planu wprowadzono:

Strefę ochrony konserwatorskiej – ścisłej, obejmującą część terenu **MN-9** (pierwotnie, przed zmianą granic planu strefa została wyznaczona dla wpisany do rejestru zespołu pałacowo – folwarcznego wraz z parkiem, położonego w zachodniej części wsi Czerńczyce, między rzeką Bystrzycą na pn., a linią zabudowań folwarcznych od wsch., murem ograniczającym teren dawnych ogrodów wraz z kaplicą i drogą polną od strony zachodniej).

Strefę ochrony konserwatorskiej – podstawowej, która obejmuje tereny: **MN-4** (w części), **MN-8**, **MN-9** (w części), **MN/U-1**, **U-1**, **UP**, **KDD-2**, **KDD-5** (w części) oraz **KPJ-1** (w części).

4.2. Zabytki archeologiczne

Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania udokumentowanych stanowisk archeologicznych.

W planie wyznaczona została **strefa ochrony konserwatorskiej – obserwacji archeologicznej**, o zasięgu jak dla strefy ochrony konserwatorskiej – podstawowej.

Zapisy planu są zgodne z wytycznymi zawartymi we wniosku Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu (WZN-WW-420-92/09 L.Dz. 4242 z dnia 22 maja 2009 r.).

4.3. Krajobraz kulturowy

Aktualne zagospodarowanie terenu zostało szczegółowo opisane w rozdziale 2.2. prognozy. Omawiany obszar obejmuje część istniejącego zainwestowania wsi Czerńczyce, z otoczeniem.

Teren jest zasadniczo płaski, o rzędnych terenu wynoszących średnio od 150 do 155 m.n.p.m. Zabudowa wsi jest na ogół dwu i trzykondygnacyjna, o dachach spadzistych. Najistotniejszym elementem krajobrazu kulturowego wsi Czerńczyce jest założenie pałacowo-folwarczne z otaczającym go parkiem i stawami, wpisane do rejestru zabytków decyzjami z dnia 20 sierpnia 1966r. pod numerem 1784 oraz z dnia 24 lipca 1976 r. pod numerem 363/W (dla parku pałacowego). Kompleks pałacowy zlokalizowany jest w zachodniej części terenu. W jego bezpośrednim sąsiedztwie, na obrzeżach parku zlokalizowany jest dawny cmentarz katolicki z 1 poł. XIXw. (obecnie zamknięty).

W wyniku zmiany granic planu (pomniejszenie obszaru objętego planem), jaka została wprowadzona na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich Nr XXVI/248/12 z dnia 25 października 2012 r. wyłączeniu z ustaleń planu podlegają wyżej opisane elementy, tj.: założenie pałacowo-folwarczne z otaczającym go parkiem i stawami oraz zabytkowy cmentarz. Tereny objęte planem charakteryzuje brak szczególnych

wartości zabytkowych – w granicach obszaru objętego planem nie udokumentowano występowania zabytków nieruchomości objętych wpisem do rejestru zabytków, jak również figurujących w ewidencji zabytków.

5. ANALIZA I OCENA WPLYWU DOTYCHCZASOWEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU NA ŚRODOWISKO

5.1. Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze

Omawiany teren posiada cechy obszaru o zrównoważonych komponentach środowiska. Obszary poddane silnym czynnikom antropopresyjnym występują przede wszystkim w centralnej i zachodniej części wsi, wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych.

Stosunkowo mało przekształcony charakter, zachowujący wysokie walory przyrodnicze stanowi północno-zachodnia część obszaru objętego planem znajduje się w granicach **Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”** i w bliskim sąsiedztwie **obszaru Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą”** (kod PLH020055, typ B - wydzielony Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk, bez żadnych połączeń z innymi obszarami Natura 2000. Przedłużenie tego naturalnego ekosystemu stanowią tereny przypałacowego parku ze stawami zlokalizowanego na zachód od granic obszaru objętego planem. Założenie parkowe w zasadzie przenika się z obszarem leśnym. Uzupełnienie tych bogatych i zróżnicowanych przyrodniczo terenów stanowią otwarte tereny rolnicze i łąki.

Najistotniejszymi problemami ochrony środowiska występującymi w analizowanym obszarze są:

- zagrożenie hałasem drogowym, szczególnie na przebiegu korytarza drogi powiatowej nr 2002 D, drogi krajowej nr 35 i drogi powiatowej nr 2000 D.
- degradacja środowiska wywołana emisją pyłów i gazów pochodzących ze źródeł gospodarczych oraz systemów grzewczych wykorzystujących paliwa stałe a także spalin powstających w wyniku wzrastającego ruchu drogowego.

Najistotniejszy wpływ na środowisko ma fakt całkowitego braku kanalizacji sanitarnej. Stwarza to bardzo duże zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych. Z terenów wiejskich przedostają się bowiem do rzek ścieki bytowo - gospodarcze, odcieki z obornika i kiszonkowe a także spływ powierzchniowy obciążony zanieczyszczeniami z pól i zabudowy, gdzie nie zawsze stan sanitarny powierzchni terenu jest zadowalający. Pierwszoplanowym zadaniem jest tutaj całkowite uregulowanie gospodarki ściekami z wykonaniem kanalizacji sanitarnej we wsi.

Wody powierzchniowe

Teren położony jest w całości w dorzeczu Odry, w zlewni rzeki Bystrzycy oraz jej dopływu – rzeki Strzegomki. Środowisko wodne jest komponentem, które najszybciej reaguje na wszelkiego rodzaju procesy, prowadzące do odkształcenia od stanu normalnego. Jakość wód na terenie gminy jest zła, zanieczyszczenia wymywane z gleby, a także pól nawożonych w sposób nadmierny - to wszystko doprowadziło i nadal prowadzi do degradacji środowiska wodnego i konsekwentnie oczywiście innych komponentów środowiska.

Do zlewni Bystrzycy należą zurbanizowane i rolnicze tereny regionu. Rzeka przepływa m.in. przez Głuszyce, Jugowice, Świdnice, Kąty Wrocławskie i Wrocław. Oprócz tego Bystrzyca, głównie poprzez dopływy, zbiera wody z obszarów przyrody chronionej takich jak Książański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Gór Sowich, Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich i Ślęzański Park Krajobrazowy. W dwóch początkowych przekrojach, powyżej Głuszycy oraz powyżej zbiornika Lubachów, jakość wody odpowiadała III klasie. O klasyfikacji decydowała tu m.in. zawartość substancji organicznych, saprobiosoc fitoplanktonu oraz zanieczyszczenia bakteriologiczne, a powyżej zbiornika Lubachów również stężenie azotynów.

Bystrzyca wypływając ze zbiornika Mietków poprawia swoją jakość. We wszystkich przekrojach poniżej Mietkowa odnotowano IV klasę, czyli wody niezadowalającej jakości. W klasie V znalazły się wartości odczynu i stężenie miedzi (jeden wysoki wynik nie potwierdzony w dalszych badaniach), a w klasie IV - barwa, azot *Kjeldahla*, chlorofil „a” oraz liczba bakterii coli typu fekalnego. W dwóch kolejnych przekrojach utrzymywała się IV jakości wód ale zmieniły się parametry wpływające na klasyfikacje. Wpływ na to ma dopływająca w m. Jarnołtów zanieczyszczona rzeka Strzegomka. W V klasie znalazły się wartości BZT5 i siarczanów, a kolejnych 5 parametrów, w tym amoniak, azot *Kjeldahla*, fosforany i liczby bakterii coli osiągnęły poziom IV klasy.

Oceniając parametry charakteryzujące proces eutrofizacji, w dwóch początkowych przekrojach Bystrzycy nie stwierdzono przekroczeń. W trzech następnych punktach, zlokalizowanych poniżej zbiornika Lubachów, poniżej Świdnicy i powyżej Mietkowa, wartości średnie roczne azotanów, azotu ogólnego i fosforu ogólnego przekroczyły wartości graniczne, powyżej których występuje eutrofizacja. Poniżej zbiornika, w pierwszym

przekroju również nie nastąpiło przekroczenie wartości średnich rocznych, a w następnych przekrojach przekroczone zostały wartości azotanów, fosforu ogólnego, a na ujęciu również azotu ogólnego.

Analiza wybranych wskaźników zanieczyszczenia w okresie ostatniego dziesięciolecia wskazuje na duże zmiany, jakie zaszły w stanie jakości wód. W ostatnich kilku latach poziom zanieczyszczeń organicznych i fizycznych ustabilizował się na poziomie III klasy, nastąpił też wyraźny spadek zanieczyszczenia związkami azotu. Poprawił się również stan bakteriologiczny rzeki. Niepokojąco rośnie natomiast poziom zanieczyszczenia związkami fosforu.

Wody podziemne

Środowisko wodne jest komponentem, które najszybciej reaguje na wszelkiego rodzaju procesy, prowadzące do odkształcenia od stanu normalnego. Jakość wód na terenie gminy jest zła, zanieczyszczenia wymywane z gleby, a także pól nawożonych w sposób nadmierny - to wszystko doprowadziło i nadal prowadzi do degradacji środowiska wodnego i konsekwentnie oczywiście innych komponentów środowiska.

Stały monitoring jakości wód podziemnych nie jest na tym terenie prowadzony. Wody w ujęciach nie zawierają zanieczyszczeń w głównych poziomach użytkowych. Ze względu na charakter omawianych terenów, wody gruntowe mogą wykazywać zwiększoną zawartość substancji organicznych wypłukiwanych infiltracyjnie z gleb. Jakość wód gruntowych może być obniżona w szczególności na tym terenie.

Powietrze atmosferyczne

O jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze decyduje wielkość emisji pyłów i gazów z zakładów produkcyjno – usługowych. Część zanieczyszczeń nad ten obszar dostaje się również wraz z wiatrami terenów przyległych.

Stan jakości powietrza na terenie gminy Kąty Wrocławskie badany był metodą pomiarów pasywnych. Podobnie jak w latach minionych przeprowadzone badania metoda pasywna wykazały niski poziom zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki. Stężenia średnioroczne kształtowały się w granicach od 8,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do 14,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Ogólnie prawie 4-krotnie wyższe stężenia notowano w sezonie grzewczym.

Stężenia średnioroczne dwutlenku azotu, mierzone metoda pasywna, kształtowały się w granicach od 15,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do 24,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. w granicach 38-60 % normy średniorocznej. Równie w przypadku NO₂ wyższe stężenia notowano w sezonie grzewczym.

Wyniki pomiarów prowadzonych na terenie powiatu wrocławskiego nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów żadnego z mierzonych zanieczyszczeń. Na tle innych gmin powiatu Wrocławskiego gmina Kąty Wrocławskie charakteryzuje się najniższymi stężeniami średniorocznymi dwutlenku siarki.

Z reguły zanieczyszczenia powietrza związane są przede wszystkim ze źródłami niskiej emisji. Emisja niska osiąga swe maksimum w sezonie grzewczym, kiedy może stanowić główne źródło zanieczyszczeń w powietrzu obszarów zabudowanych i ich sąsiedztwie. Istniejące kotłownie nawet opalane węglem z uwagi na ich wielkość nie powinny powodować przekroczeń dopuszczalnych norm zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym.

We wszystkich badanych miejscowościach zarejestrowano jednak wzrost stężeń zanieczyszczeń w sezonie grzewczym, w przypadku dwutlenku siarki nawet kilkukrotny, co świadczy o znacznym udziale tzw. „niskiej” emisji zanieczyszczeń z lokalnych systemów grzewczych (niewielkich kotłowni osiedlowych czy palenisk domowych) w zanieczyszczeniu powietrza. Sporządzone na podstawie pomiarów pasywnych mapy rozkładu zanieczyszczeń wskazują na widoczny napływ zanieczyszczeń z aglomeracji wrocławskiej.

Pewne niekorzystne zmiany związane są ze zwiększającym się ruchem samochodowym. Zmiany te mogą być spowodowane wzrostem ilości spalin emitowanych do atmosfery o dużej zawartości ołowiu. Silniki spalinowe pojazdów mechanicznych stanowią dominującą przyczynę zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego szkodliwymi związkami organicznymi, są też jedną z głównych przyczyn zanieczyszczenia powietrza tlenkami azotu i tlenkiem węgla. Bardzo duży ruch komunikacyjny związany z trasami wylotowymi z miasta Wrocławia oraz lokalizacja dużych centrów handlowych nie pozostaje również bez znaczenia na jakość powietrza w tym rejonie. Wysokie średnioroczne stężenia dwutlenku azotu w Katach Wrocławskich są wynikiem dużego ruchu komunikacyjnego na terenie gminy, a także istniejące na obszarze opracowania ważne szlaki komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu drogi krajowej nr 35 przebiegającej po południowej stronie granicy opracowania. Należy jednak pamiętać, że zanieczyszczenia komunikacyjne są w znacznym stopniu deponowane w niewielkiej odległości od źródła stanowią więc, istotne zagrożenie w bezpośrednim sąsiedztwie dróg.

Spaliny te mogą być źródłem skażenia wód powierzchniowych, gleb, roślinności oraz człowieka. Komunikacja stanowi ponadto źródło wzrostu hałasu. Degradacja środowiska z punktu widzenia emisji hałasu do środowiska głównie jest spowodowana przez nasilenie ruchu pojazdów samochodowych. Po północnej stronie granicy opracowania przebiega droga krajowa nr 35 obciążona ruchem samochodowym. Szlak ten jest źródłem liniowych zanieczyszczeń komunikacyjnych, gdzie lokalnie występować może obniżona jakość powietrza atmosferycznego. Także lokalny charakter, choć w pewnym stopniu uciążliwy, powinno mieć obniżenie jakości powietrza w strefie oddziaływania emisji niskich.

Ponadto pojazdy samochodowe w ruch emitują gazy spalinowe, wytwarzają pyły powstające na skutek ścierania okładzin hamulców oraz opon na nawierzchni drogowej. W wyniku spalania paliwa dostają się do atmosfery zanieczyszczenia gazowe, głównie: dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, tlenki siarki. Powstające pyły zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi, a także wyższe węglowodory aromatyczne. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników, między innymi od natężenia i płynności ruchu, konstrukcji silnika i jego stanu technicznego, zastosowania dopalaczy i filtrów, rodzaju paliwa, parametrów technicznych i stanu drogi. Mogą być one źródłem skażenia wód powierzchniowych, gleb, roślinności, jak również człowieka.

Przeprowadzona analiza źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza na obszarze gminy Kąty Wrocławskie pozwala wyciągnąć następujące wnioski:

- emisja tlenków azotu i tlenku węgla ze środków transportu jest porównywalna ilościowo z emisją tych substancji ze źródeł stacjonarnych, głównie energetycznych,
- w gminy Kąty Wrocławskie dominującym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest komunikacja, przy czym z uwagi na małą wysokość emisji oddziaływanie to dotyczy zwykle terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg i autostrad,
- największą uciążliwość i zagrożenie dla zdrowia człowieka powodują stacjonarne źródła emisji takie, jak indywidualne i lokalne kotłownie, a wśród nich zwłaszcza te opalane paliwami stałymi, oraz niewielkie i średniej wielkości zakłady przemysłowe wyposażone w niskie emitory,
- na terenie gminy Kąty Wrocławskie znajdują się punktowe źródła średniej wielkości objęte obowiązkiem zgłoszenia lub uzyskania pozwolenia emitujące SO₂, NO_x, CO i pył,
- zagrożenie niską emisją ze spalania paliw na indywidualne cele grzewcze dotyczy wszystkich obszarów, gdzie nie są stosowane systemy centralnego ogrzewania.

Klimat akustyczny

Degradacja środowiska związana z emisją hałasu na badanym terenie jest spowodowana głównie przez lokalny i tranzytowy ruch drogowy, który okresowo jest nasilony w stopniu stosunkowo wysokim wywierając zatem istotny wpływ na poziom tła akustycznego.

Na terenie gminy Kąty Wrocławskie hałas generowany przez pojazdy samochodowe jest dominującym źródłem hałasu, kształtującym klimat akustyczny i zdecydowanie może powodować ponadnormatywne oddziaływanie na środowisko akustyczne, przy czym dotyczy to w zasadzie dróg o natężeniu ruchu przekraczającym 1000 pojazdów/dobę. Najbardziej narażone na ponadnormatywne oddziaływanie są tereny położone w pobliżu dróg krajowych.

Na terenie powiatu wrocławskiego badaniami monitoringowymi objęto 19 odcinków dróg. We wszystkich punktach (1m od krawędzi jezdni) stwierdzony równoważny poziom dźwięku w porze dziennej mieścił się w przedziale 60,5 – 75,4 dB i przekraczał wartość dopuszczalną 60 dB.

Graniczna dopuszczalna wartość poziomu hałasu w środowisku, związana z ochroną zdrowia ludzi (równa 60 dB) na terenie objętym badaniami nie powinna być przekraczana – wartości graniczne powinny zostać na poziomie określonym w przepisach odrębnych określających dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Gleby

W 2004 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu prowadził badania gleb na obszarach uprzemysłowionych, związanych z oddziaływaniem punktowych źródeł zanieczyszczeń. Celem badań było wykazanie przekroczeń dopuszczalnych wartości w stosunku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359) oraz zaklasyfikowanie badanych gleb do odpowiednich stopni zanieczyszczenia (wg skali IUNG). Na obszarach uprzemysłowionych badaniami objęto tereny wokół zakładów przemysłowych i tereny wokół składowisk odpadów.. Stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych stężeń benzo(a)pirenu i rtęci. Stwierdzono podwyższoną antropogenicznie zawartość siarki siarczanowej (IV stopień). W 2005 Badania gleb prowadzono

na terenie ogródków działkowych i przydomowych. Nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm metali ciężkich w stosunku do wartości określonych w Rozporządzeniu MS z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359). Stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń benzo(a)pirenu.

Zgodnie z oceną jakości gleb użytkowanych rolniczo przeprowadzoną przez WIOS we Wrocławiu, na terenie gminy znajduje się jeden punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu chemizmu gleb ornych. Zlokalizowany jest w miejscowości Sokolniki. Gleby zaklasyfikowano do zerowego stopnia zanieczyszczenia metalami ciężkimi. Stopień 0 wg. IUNG świadczy o zawartości naturalnej. Jedynie w przypadku badania na obecność WWA stwierdzono małe zanieczyszczenie (II stopień).

Do czynników naturalnych, powodujących degradację naturalną gleb, można zaliczyć zmiany klimatyczne, zmiany szaty roślinnej oraz przemieszczanie i degradację gleby wyniku erozji. Źródłem degradacji litosfery są także jej współoddziaływania z atmosferą i hydrosferą. Obumarłe składniki biocenozy również wnoszą do litosfery zanieczyszczenia przechwycone z hydrosfery i atmosfery. W ramach nieustannego krążenia substancji i pierwiastków w biosferze część zanieczyszczeń i składników litosfery wchodzi w struktury organizmów żywych, a także ulega alokacji do hydrosfery (np. spływ wód i zanieczyszczeń do zbiorników wodnych, rozpuszczanie się w wodzie zanieczyszczeń zawartych w osadach dennych) i do atmosfery (unoszenie pyłów z powierzchni, z wysypisk odpadów, z kopalń).

Czynniki antropogeniczne, powodujące degradację antropogeniczną gleb, są związane przede wszystkim z:

- rozwijającym się budownictwem oraz idącym za tym procesem trwałego przekształcenia terenów, zniszczenia gleby, utwardzenia znacznych powierzchni terenu lub istotnego ograniczenia czynności biologicznej powierzchni terenu,
- rozwojem komunikacji drogowej i związanym z nią przekształceniem powierzchni terenu i skażeniem gleb w pobliżu ciągów komunikacyjnych,
- aktywnością gospodarczą oraz idącym za tym procesem trwałego przekształcenia terenów, absorpcją zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego do gruntu,
- prowadzeniem działalności rolniczej (uprawą, zmianowaniem), powodującej zubożenie gleby (a także ograniczenie różnorodności przyrodniczej) oraz poddanie jej procesom mechanizacji, melioracji i chemizacji.

Kolejnym ważnym zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego, są bariery ekologiczne stanowiące szereg elementów fizycznych środowiska. Ograniczają one swobodne rozprzestrzenianie się gatunków. Bariery możemy podzielić na naturalne, np. rzeka czy wąwóz lub stworzone przez człowieka - droga, zabudowa, płot, linia energetyczna. Drogi o intensywnym ruchu pojazdów istotnie zwiększają śmiertelność wielu grup zwierząt, podobnie jest w sąsiedztwie linii kolejowych. Według innego kryterium podziału wyróżniamy bariery liniowe (linie kolejowe, drogi, linie energetyczne) oraz powierzchniowe (miasta, wioski, pola uprawne, tereny ogrodzone).

Fragmentacja środowiska przez człowieka na różnorodne obszary, jest uważana za jedno z głównych zagrożeń dla istnienia wielu gatunków roślin i zwierząt. W takiej sytuacji nieodzownym staje się zachowanie istniejących jeszcze połączeń między izolowanymi fragmentami środowiska w miarę naturalnego. Takie „łączniki” nazywane są korytarzami ekologicznymi. Rolę korytarzy mogą pełnić „miejsca przystankowe” czyli małe fragmenty środowisk zbliżone do naturalnych (np. niewielkie zadrzewienia) położone pomiędzy większymi kompleksami środowisk, a także rzeki i strumienie o brzegach porośniętych naturalną roślinnością.

Ochrona całego obszaru przed dalszą degradacją musi mieć jednak aktywny charakter, czyli musi być poparta różnymi formami edukacji ekologicznej i aktywnym udziałem mieszkańców oraz władz lokalnych.

5.2. Oddziaływanie na środowisko kulturowe

Zanieczyszczenia atmosferyczne są głównym czynnikiem mającym negatywny wpływ na trwałość i stan zabytkowych budowli (m.in.: zniszczenie elewacji i pokrycia dachowego, korozja części metalowych konstrukcji, pęknięcie ścian). Podlegają one procesom erozyjnym (erozja eoliczna i wodna), które są wzmacniane przez zanieczyszczenia (np. wody opadowe z domieszkami substancji kwaśnych). Nie bez znaczenia są także hałas i wibracje (szczególnie odkomunikacyjne) mają one zdecydowanie negatywny wpływ na trwałość i stan budowli. Na omawianym obszarze nie występują obiekty zabytkowe, które mogłyby ulec negatywnemu oddziaływaniu wynikającemu z prowadzenia działalności inwestycyjnej na terenach położonych w granicach planu oraz płynących z innych, zewnętrznych źródeł.

6. OCENA PROPONOWANYCH WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU

6.1. Zmiany w sposobie zagospodarowania terenu

Poddany ocenie projekt *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie obejmującej tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania wsi* ustala następujące rodzaje przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy jednorodzinnej;
- MW – tereny zabudowy wielorodzinnej;
- MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej
- U – tereny zabudowy usługowej;
- UP – teren usług publicznych;
- US – teren sportu i rekreacji;
- KDL – teren drogi publicznej – ulicy lokalnej;
- KDD – tereny dróg publicznych – ulic dojazdowych;
- KDW – teren drogi wewnętrznej;
- KPJ – tereny ciągów pieszo-jezdnych;
- KDR – teren drogi transportu rolnego;
- TI – tereny urządzeń infrastruktury technicznej.

Zgodnie z art. 9 ust 4 ustawy z dnia 27 marca 2003r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* ustalenia *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Analizowany projekt zmiany planu miejscowego konsekwentnie realizuje nakreślone w *Studium..* kierunki rozwoju przestrzennego wsi Czerńczyce. Proponowane w projekcie planu zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym (w stosunku do aktualnego zainwestowania) polegają przede wszystkim na:

- 1) znacznym poszerzeniu zasięgu terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, mieszkaniowo – usługowej, mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 2) uzupełnienie i uporządkowanie zabudowy w obszarze pomiędzy ulicami;
- 3) wykreowaniu nowych powiązań komunikacyjnych powiązanych z ciągami zieleni urządzonej oraz wprowadzeniu ulic dojazdowych obsługujących obszary projektowanej zabudowy;
- 4) wprowadzeniu form ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz krajobrazu, między innymi:
 - a) wprowadzenie granicy strefy ochrony konserwatorskiej –ścistej,
 - b) wprowadzenie granicy strefy ochrony konserwatorskiej – podstawowej,
 - c) wprowadzenie granicy strefy ochrony konserwatorskiej – zabytków archeologicznych,
- 5) określenie granicy obszaru wchodzącego w skład Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania stanowią kontynuację dotychczasowej myśli planistycznej (ze szczególnym uwzględnieniem kierunków rozwoju przestrzennego miasta określonych w *Studium..*). Zalecenia zawarte w *Opracowaniu ekofizjograficznym* wykonanym dla potrzeb *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie obejmującej tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania wsi* zostały w znacznej mierze uwzględnione. Przewidywany kierunek rozwoju terenu zapewnia w niezbędnym zakresie integrację procesów przestrzennych oraz zrównoważony rozwój na analizowanym obszarze. Rozwiązania projektowe są celowe i poparte korzystną lokalizacją terenu względem komunikacji.

6.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji planu

Omawiany obszar jest typowym terenem rolniczym. Teren opracowania położony jest w obszarze urozmaiconym pod względem faunistycznym i florystycznym. Na sąsiadujących terenach w obrębie wsi Czerńczyce występuje szereg stanowisk roślin i zwierząt chronionych, a także drzew pomnikowych. Teren opracowania znajduje się w granicach parku krajobrazowego „Dolina Baryczy”, a także znajduje się w bliskim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą” (kod PLH020055, typ B - wydzielony Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk, bez żadnych połączeń z innymi obszarami Natura 2000, zaakceptowany przez Komisję Europejską decyzją z dnia 12 grudnia 2008 r.).

Ustalenia planu w pewnym, stopniu wpłyną na zmianę warunków naturalnych. Wiązać się to będzie przede wszystkim z przeznaczeniem terenów pod zabudowę, zabudowy usługowej, mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, zainwestowanie (budynki administracyjne, hale i wiaty). Plan zakłada adaptację i przekształcanie aktualnego zagospodarowania terenu oraz pozyskanie nowych terenów pod funkcje rozwojowe.

Zmiana sposobu użytkowania i wyłączenie z produkcji rolnej dotyczyć będzie gruntów o wysokich i średnich klasach bonitacyjnych (I - IV).

Likwidacja naturalnego pokrycia terenu wpłynie nieznacznie na zmniejszenia naturalnej retencji wodnej w warstwie glebowej. Powstanie nowych, uszczelnionych powierzchni (pieczętowanie gruntu), utrudnia naturalny obieg wody, w szczególności na terenach przeznaczonych pod realizację zabudowy.

Uszczelniona powierzchnia sprzyja szybkiej transformacji opadów deszczowych w spływ powierzchniowy i potencjalnego, krótkotrwałego wezbraniu wód opadowych, co w warunkach intensywnych opadów nawalnych lub długotrwałych, prowadzić może do wystąpienia lokalnych podmokłości.

Realizacja założeń planu prowadzić będzie w konsekwencji do wzrostu zapotrzebowania na wodę dla celów i technologicznych. Należy liczyć się ze większą ilością ścieków bytowych, zanieczyszczeń wprowadzanych do wód powierzchniowych i podziemnych odprowadzanych pośrednio do środowiska.

Zagrożony jest występujący płytko pierwszy poziom wód gruntowych. Również regulacja odprowadzania wód opadowych terenów zabudowanych wpłynie na zasilanie wód pieszego poziomu wodonośnego.

Całość zapotrzebowania w wodę pokryta zostanie w ramach istniejących rezerw ilościowych i zdolności produkcyjnych lokalnego wodociągu. Ochronie jakościowej i ilościowej zasobów wodnych sprzyjać będzie ustalone decyzją administracyjną zezwolenie na pobór wód oraz ustalone strefy ochrony sanitarnej ujęć wodnych. Ścieki bytowe i komunalne, których dopuszczalny skład określają przepisy odrębne, odprowadzane będą przez sieć kanalizacyjną do miejskiej oczyszczalni ścieków.

Przekształcenie powierzchni terenu i trwałe wyłączenie go z dotychczasowego sposobu użytkowania, przy jednoczesnym braku cennych struktur przyrodniczych na jego obszarze, nie będzie powodowało istotnego zakłócenia ukształtowanych powiązań przyrodniczych.

W wyniku realizacji założeń planu powstaną wytwarzane będą różne grupy odpadów, w szczególności:

- odpady komunalne i zbliżone do komunalnych z całego obszaru opracowania (w tym pochodzące z utrzymania czystości na placach, ulicach i drogach),
- odpady materiałów budowlanych, powstające w trakcie realizacji, modernizacji i rozbiórki obiektów,
- odpady nadkładów ziemnych (w tym humus),
- odpady technologiczne, kwalifikowane do grupy odpadów niebezpiecznych lub innych niż niebezpieczne.

Zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania, odpady zagospodarowane zostaną w ramach miejsko - gminnego systemu gospodarki odpadami i gminnym planem gospodarki odpadami. W związku z powyższym należy spodziewać się, że znaczna ilość odpadów poddana zostanie procesom segregacji, selekcji, recyklingu i odzysku, i tylko w niewielkim stopniu odprowadzane będzie na składowisko odpadów komunalnych, lub inne, funkcjonujące po jego wyczerpaniu.

Program inwestycyjny określony w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje wzrost zapotrzebowania na energię. Ustalenia planu wprowadzają na obszar opracowania tereny zabudowy przemysłowej i usługowej, przez co wywołują wzrost zapotrzebowania na energię cieplną.

Konieczność dostarczenia energii cieplnej dla nowych odbiorców skutkować będzie wprowadzaniem do powietrza dodatkowych zanieczyszczeń.

Oddziaływanie na obszar Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą” (kod PLH020055)

Obszar objęty planem położony jest poza granicami obszarów Natura 2000, jednak w bliskim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą” (kod PLH020055).

Ochrona siedlisk ptaków w ramach sieci Natura 2000 polega na zachowaniu bądź odtworzeniu określonego typu krajobrazu ułtymatywnego dla określonych gatunków ptaków. Do głównych elementów, które powinny podlegać ochronie należą te, które zaspokajają potrzeby gniazdowe ptaków, ich wymogi pokarmowe (żerowiska) oraz wymóg odpoczynku (noclegowiska). Najistotniejsze są jednak wymogi odnoszące się do gniazdowania poszczególnych gatunków. Niestety występują one bezpośrednio na lub w bliskim sąsiedztwie terenów zagrożonych zmianami antropologicznymi. Z punktu widzenia ochrony środowiska w miejscach tych wskazane jest, aby już zainwestowane tereny dalej nie mogły się rozrastać, a projektowane inwestycje usługowe powinny być oddalone. Rozbudowa terenów zainwestowanych powinna być proporcjonalna do nakładów inwestycyjnych ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska oraz ekspansje antropopresyjną. Dlatego apeluje się, aby bezwzględny priorytetem było dla gminy ochrona środowiska przyrodniczego poprzez realizację

przedsięwzięć ograniczających jego degradację. Konieczne jest skanalizowanie obszaru wyprzedzająco w stosunku do rozwoju zainwestowania kubaturowego miejscowości.

W przypadku omawianego w niniejszej prognozie planu nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000. Plan zakłada przede wszystkim rozwinięcie już występujących w Czerńczycach rodzajów przeznaczenia terenu. W planie zakazuje się realizacji rodzajów przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w stosunku do których organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nałożył obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Zagrożenia żerowisk

Łąki, zwłaszcza podmokłe, stanowiące podstawowe żerowiska bociana białego i innych zagrożonych gatunków ptaków należą dziś do środowisk silnie zagrożonych. W Polsce, zwłaszcza na wschodzie kraju, występują jeszcze w wielu miejscach, jednak wciąż postępuje ich degradacja. Dzieje się tak głównie z powodu zmian zachodzących w rolnictwie. Najważniejsze współczesne zagrożenia łąk to:

- osuszanie terenów podmokłych,
- regulacja rzek i drobnych cieków wodnych,
- zaniechanie użytkowania łąk,
- przekształcanie łąk w pola orne,
- zalesianie użytków zielonych,
- intensyfikacja rolnictwa,
- zabieranie terenów pod zabudowę,
- likwidacja tzw. nieużytków,
- zaśmiecanie.

Osuszanie terenów podmokłych

Melioracje odwadniające, prowadzone od lat na terenach rolniczych, są przyczyną zanikania wilgotnych łąk i pastwisk. Gęsta sieć rowów melioracyjnych, bez odpowiedniego systemu zastawek, powoduje przyspieszenie odpływu wody deszczowej, obniżenie poziomu wód gruntowych, a w konsekwencji nadmierne przesuszenie terenu.

Regulacja rzek i drobnych cieków wodnych

Regulacja rzek, polegająca m.in. na prostowaniu i pogłębianiu koryta, likwidowaniu meandrów, budowaniu wałów przeciwpowodziowych zbyt blisko cieku prowadzi do drastycznego zawężania dolin rzecznych, zmniejszania poziomu wód gruntowych na znacznym obszarze i likwidacji rozległych terenów zalewowych, bogatych w różnorodne środowiska, takie jak podmokłe łąki, torfowiska czy turzycowiska.

Zaniechanie użytkowania łąk

Poważnym problemem powodującym zanik bocianich żerowisk jest zarastanie łąk na skutek braku użytkowania. Zdarza się coraz częściej, że z powodu braku opłacalności produkcji siana, produkcji mleka, hodowli krów, łąki i pastwiska przestają być użytkowane, zarastają krzewami, drzewami i tracą swoje walory przyrodnicze. Dodatkowym zagrożeniem związanym z zaniechaniem użytkowania łąk jest masowy rozwój roślin obcego pochodzenia. Na porzucone użytki zielone wkraczają ekspansywne gatunki obcego pochodzenia (np. nawłóć późna, nawłóć kanadyjska, rdestowiec ostrokończasty), wypierając rodzime rośliny i prowadząc do zubożenia ekosystemu.

Przekształcanie łąk w pola orne

Zmiana łąk i pastwisk w pola uprawne wynika z uwarunkowań ekonomicznych, poszukiwania przez rolników opłacalnych sposobów gospodarowania, a także z braku wyrazistych, przyjaznych przyrodzie rozwiązań prawnych. Zanikanie użytków zielonych poważnie zmniejsza różnorodność przyrodniczą obszarów wykorzystywanych rolniczo, a tym samym ogranicza menu w bocianie stołównie do zupełnego minimum.

Zalesianie użytków zielonych

Odtwarzanie lasów jest działaniem pozytywnym i korzystnym z przyrodniczego punktu widzenia pod warunkiem, że obszary przeznaczane pod zalesienie nie stanowią same w sobie cennych przyrodniczo środowisk. Zalesianie użytków zielonych, zwłaszcza wilgotnych łąk, jest zjawiskiem niepożądanym, ogranicza bowiem mozaikowość siedlisk i zmniejsza różnorodność biologiczną. Po roku 2004 wiele terenów łąkowych, stanowiących żerowiska bocianie zalesiono lub posadzono na nich plantacje drzew (np. orzecha włoskiego,

wierzby energetycznej). Za takie działania rolnicy niestety otrzymują zbyt duże dopłaty z funduszy unijnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, co pośrednio zachęca do likwidowania cennych siedlisk przyrodniczych.

Intensyfikacja rolnictwa

Stosowanie nawozów mineralnych oraz chemicznych środków ochrony roślin, na terenach wykorzystywanych przez bociany, prowadzi do poważnych zakłóceń w funkcjonowaniu występujących tam ekosystemów. Nadmiernie zaazotowana gleba ulega przeżyźnieniu, co powoduje zmianę charakteru roślinności i prowadzi do zanikania naturalnych, cennych przyrodniczo środowisk wymagających ubożego podłoża (m.in. niektórych rodzajów łąk). Na skutek stosowania insektycydów następuje redukcja ilości i różnorodności pożywienia bocianów. W wyniku komasacji gruntów i tworzenie monokultur ubożeje krajobraz rolniczy. Znikają miedze, drobne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, a wraz z nimi różnorodne gatunki roślin i zwierząt.

Zabieranie terenów pod zabudowę

Każdego roku pod zabudowę przeznaczają się duże połacie terenu. Pojawiają się domy, bloki, parkingi, nowe drogi. Często, do niedawna czynne, gniazda bocianie na obrzeżach miast pustoszeją.

Likwidacja tzw. nieużytków

Często tereny uznawane za nieprzydatne do produkcji rolnej odznaczają się dużą wartością przyrodniczą. Niestety wiele z nich ulega zniszczeniu przez wywóz śmieci czy zajmowanie terenu pod inwestycje. W ten sposób znikają obszary dostarczające pokarmu i schronienia gatunkom dzikich zwierząt, w tym również bocianom.

Zaśmiecanie

Składowanie śmieci i wylwanie nieczystości to zjawiska niestety bardzo często spotykane na bocianich żerowiskach. Wynikają z niskiej świadomości społeczeństwa i nie przestrzegania podstawowych zasad kultury oraz prawa. Odpady wyrzucane na łąki, do rowów, oczek wodnych, szpecą krajobraz, a niekiedy stanowią zagrożenie dla zwierząt (np. plastikowe sznurki, szkło, odpady chemiczne). Na skutek wylwania ścieków na łąki następuje wnikanie zanieczyszczeń w glebę, przenikanie do wód, co prowadzi do przeżyźnienia gleby i zatrucia wody (w tym pitnej w studniach).

PODSUMOWUJĄC:

- Teren planu oddalony jest od stanowisk roślin i zwierząt chronionych zakatalogowanych w inwentaryzacji przyrodniczej.
- W planie nie przewidziano rozwiązań które wpłynęły by w sposób znaczący na ekosystem obszaru natura 2000 (zlokalizowanego poza granicami planu, w jego bliskim sąsiedztwie).
- Nie planuje się działań które spowodowałyby osuszenie, zalesienie czy zaoranie potencjalnego terenu żerowania gatunków zagrożonych.
- Przeznaczony teren pod zabudowę znajduje się na terenie rolnym w obszarze już przekształconym antropologicznie
- Plan przewiduje rozwój już istniejącej zabudowy wsi, kontynuując i rozwijając wcześniej wykształcone funkcje osadnicze.

6.3. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu

Do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie obejmującej tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania wsi Rada Miejska w Kątach Wrocławskich przystąpiła uchwałą Nr XXX/275/09 z dnia 27 lutego 2009 r. Plan obejmuje obszar o powierzchni ok. 48 ha, w granicach którego znajdują się tereny istniejącego zainwestowania wsi z niezbędnym otoczeniem, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu.

Analizowany obszar objęty jest obowiązującym „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie”, uchwalonym uchwałą Nr XXXII/255/96 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 16 grudnia 1997r. (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 1997r. nr 3 poz. 22). Gmina Kąty Wrocławskie posiada także obowiązujący dokument „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie”, zatwierdzony uchwałą Nr XXV/234/12 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 27 września 2012 r.

Dokumenty te zapewniają koordynację procesów przestrzennych na obszarze gminy - w niezbędnym zakresie. W przypadku braku realizacji ocenianego planu miejscowego nie powinny nastąpić negatywne zmiany stanu środowiska.

6.4. Przewidywane, transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie powinna mieć żadnego istotnego wpływu na obszary państw sąsiednich (Niemcy, Czechy).

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO

Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych w opracowanym planie można stwierdzić, że projektowane zamierzenia uwzględniają w znacznym stopniu zasady ochrony środowiska, wykluczając bądź minimalizując możliwość powstawania zdecydowanie negatywnego oddziaływania na środowisko. Części negatywnych oddziaływań nie da się jednak uniknąć. Zmniejszenie uciążliwości można osiągnąć przez:

- poprawnie poprowadzoną i rozłożoną w czasie politykę proekologiczną,
- zapewnienie odpowiedniej drożności sieci melioracyjnej na terenach na których ona występuje,
- pozostawienie dobrego dojazdu do wszelkiej zabudowy hydrotechnicznej w celu umożliwienia prac konserwacyjnych,
- odprowadzanie wód opadowych do ziemi (rowów melioracyjnych), po uprzednim ich oczyszczeniu w stopniu zapewniającym usunięcie zawiesin ogólnych oraz substancji rozpuszczonych,
- sortowanie deponowanych na składowisku odpadów komunalnych – wstępnie na obszarze całej gminy, a ostatecznie na składowisku,
- rozbudowę kanalizacji,
- stosowanie docelowo ogrzewania gazowego, olejowego lub elektrycznego ze zbiorników stacjonarnych lokalizowanych w granicach własności (po uprzednim ich zabezpieczeniu),
- likwidację nielegalnych wysypisk i odcieków,
- zdejmowanie i zagospodarowanie warstwy gleby, zgodnie z przepisami szczególnymi, przed rozpoczęciem dalszych prac inwestycyjnych,
- zachowanie bezwzględnego priorytetu ochrony środowiska przyrodniczego oraz środowiska życia człowieka.

Propozycje rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ na środowisko w obszarze Natura 2000

Celem ochrony przyrody w Polsce jest utrzymanie na chronionym obszarze naturalnych procesów przyrodniczych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie dziedzictwa geologicznego, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i ekosystemów kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody, a także przywracanie do stanu właściwego zasobów i składników przyrody.

Obszary Natura 2000 - celem ich wyznaczania jest ochrona określonych gatunków ptaków (obszary specjalnej ochrony ptaków) oraz określonych typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i pozostałych zwierząt poza ptakami (specjalne obszary ochrony siedlisk). Bardzo istotnym elementem tego nowego systemu ochrony przyrody jest monitoring stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt oraz ich populacji, za pomocą którego sprawdzana jest skuteczność działań ochronnych.

Ochrona żerowisk ptasich

Dla zachowania wielu zagrożonych gatunków ptaków zarówno w Polsce jak i w Europie, niezbędne jest utrzymanie i odtwarzanie terenów stanowiących żerowiska. Wiele, w tym zakresie, zależy od właścicieli gruntów, którzy decydują o sposobie użytkowania większości terenów wykorzystywanych przez ptaki, a także władz samorządowych, które mogą obejmować niewielkie, a jednocześnie cenne tereny ochroną.

Działania służące ochronie żerowisk polegają m.in. na:

- utrzymaniu użytków zielonych w krajobrazie rolniczym, poprzez koszenie bądź wypas w sposób ekstensywny;
- odtwarzaniu zarastających łąk, poprzez wycinkę podrostów drzew i krzewów oraz przywracanie ich użytkowania;
- zaniechaniu zalesiania łąk i otwartych terenów podmokłych;
- stosowanie przyjaznych przyrodzie zasad podczas koszenia łąk, (koszenie od pasa przeprowadzonego przez środek łąki ku jej brzegom, pozostawienie pasów i kęp nieskoszonych – ok. 5-10% powierzchni), stosowanie kosiarek listwowych, stosowanie wyplaszaczy montowanych z przodu ciągnika),

- pozostawianiu naturalnych polderów w dolinach rzek, gdzie woda okresowo wylewa tworząc cenne przyrodniczo siedliska zalewowe, zmniejszając jednocześnie ryzyko powodzi na terenach zabudowanych;
- ograniczeniu melioracji osuszających i unikaniu osuszania trwałych użytków zielonych (łąk i pastwisk);
- zachowywaniu i odtwarzaniu oczek wodnych, miedz, stref buforowych z naturalnej roślinności wzdłuż zbiorników i cieków;
- wspieraniu przyjaznego przyrodzie rolnictwa poprzez stwarzanie warunków ekonomicznych zachęcających do utrzymywania niewielkich gospodarstw rolnych, które stanowią przeciwwagę dla intensywnych upraw monokulturowych;
- wprowadzaniu systemu rekompensat finansowych dla rolników w zamian za ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk;
- propagowanie wśród rolników informacji o programach rolnośrodowiskowych,
- obejmowaniu ochroną prawną szczególnie cennych obszarów podmokłych poprzez tworzenie rezerwatów, parków narodowych i krajobrazowych, obszarów Natura 2000 oraz realizowanie, w obrębie tych terenów działań ochronnych dostosowanych do lokalnych potrzeb i warunków;
- ustanawianiu społecznych bądź prywatnych rezerwatów, poprzez wykup lub przejęcie, przez organizacje społeczne, osoby indywidualne itp., terenów cennych przyrodniczo, czy też wymagających przywrócenia dawnej wartości i zarządzanie nimi zgodnie z potrzebami przyrody.

Jednym z najbardziej urozmaiconych w gatunki ekosystemów jest teren łąk podmokłych. Poważną przyczyną degradacji podmokłych łąk jest odwadnianie, dlatego pożądaną metodą ich ochrony jest hamowanie odpływu wody. Przywracanie podmokłego charakteru osuszonym żerowiskom bocianów może odbywać się wyłącznie za zgodą właściciela terenu. Ponieważ często takie działania wiążą się z prowadzeniem prac przy rowach lub ciekach wodnych, nierzadko do realizacji tego zadania może okazać się potrzebne pozwolenie wodno-prawne. Przykłady działań poprawiających stosunki wodne na osuszonym terenie:

- Odtworzenie dawniej istniejącej bądź założenie nowej zastawki na cieku w celu spiętrzenia wody (jest wiele typów zastawek, godne polecenia na rowy szerokości 2 – 4 m, są stosunkowo łatwe w montażu zastawki drewniane)
- Podnoszenie poziomu wody w niewielkich rowach melioracyjnych za pomocą worków z piaskiem lub dużych kamieni, najlepiej użyć worków płóciennych bądź lnianych, ulegających biodegradacji
- Tworzenie zakoli na rowach melioracyjnych, co spowalnia odpływ wody, stwarzając środowisko życia i rozrodu owadów, płazów, ryb
- W przypadku modernizacji rowów melioracyjnych, profilowanie ich w taki sposób, by jeden z brzegów miał łagodne nachylenie umożliwiające swobodne wyjście zwierzętom korzystającym z cieków
- W przypadku konieczności czyszczenia rowów melioracyjnych z roślinności prowadzenie prac tylko po jednej stronie, pozostawiając drugi brzeg zarośnięty, pozwala to udrożnić przepływ wód przy jednoczesnym zachowaniu części roślinności co dla przyrody ma ogromne znaczenie
- Tam gdzie to jest możliwe pozostawianie w obrębie rowów i kanałów szerszych zatok i głębszych miejsc, które stanowią ważne kryjówki, miejsca rozrodu, żerowania, zimowania dla wielu zwierząt np. płazów
- Pozostawianie zarośniętych i nie pogłębianych rowów tam, gdzie, z punktu widzenia gospodarki rolnej i bezpieczeństwa ludzi, ich oczyszczanie nie jest konieczne
- Propagowanie, wśród pracowników zarządów melioracji i urzędów wodnych, proprzyrodniczych metod pielęgnacji rowów melioracyjnych, zachęcanie do konserwacji istniejących zastawek, odtwarzania zniszczonych i stosowania okresowego piętrzenia wody, polecanie literatury fachowej (np. „Poradnik ochrony mokradeł” wydany przez Lubuski Klub Przyrodników, „Ochrona przyrody w praktyce. Podmokłe łąki i pastwiska” wydanej przez PTPP „pro Natura”), zachęcanie do współpracy z przyrodnikami, konsultowania planowanych prac w celu opracowania przyjaznych przyrodzie rozwiązań.

Łąki podmokłe są nie tylko żerowiskiem dla wielu gatunków ptaków oraz miejscem rozrodu dla wielu grup zwierząt. Jednocześnie wykupione obszary tworzą sprawny system przeciwpowodziowy, który wspiera dodatkowo ekstensywne rolnictwo i lokalną społeczność. Przykładowo - siano z koszonych łąk wykorzystywane jest w nowoczesnej kotłowni na biomasę ogrzewającej szkołę w Wińsku (woj. dolnośląskie).

Czynna ochrona żerowisk to zadanie wymagające połączenia wysiłków wielu osób i instytucji związanych z rolnictwem, zarówno właścicieli gruntów zajmujących się użytkowaniem ziemi, urzędników, instytucji rolniczych, jak i władz różnych szczebli oraz decydentów mających wpływ na gospodarkę rolną państwa. Aby zachować mozaikowość krajobrazu rolniczego i utrzymać sieć terenów podmokłych, zwłaszcza łąk zalewowych, pastwisk, naturalnych cieków i oczek wodnych, potrzebna jest ponadto, zakrojona na szeroką skalę, kampania edukacyjna, uświadamiająca wartość i potrzebę ochrony mokradeł i utrzymywania użytków zielonych.

8. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO

Biorąc pod uwagę, że opracowywany projekt planu miejscowego stanowi aktualizację oraz uszczegółowienie planu zagospodarowania przestrzennego, generalnie rozwiązania przestrzenne przyjęte w omawianym dokumencie są spójne, celowe i stanowią kontynuację myśli planistycznej prezentowanej w dotychczasowych opracowaniach (*Studium..*).

Przewidziane ustaleniami planu rozwiązania funkcjonalno - przestrzenne oraz zasady wyposażenia w podstawową infrastrukturę techniczną stwarzają optymalne warunki dla rozwoju miasta i podniesienia standardu zamieszkania jego mieszkańców. Biorąc powyższe pod uwagę odstępuje się od propozycji rozwiązań alternatywnych.

9. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Monitorowanie stopnia realizacji ustaleń *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie* następować będzie zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z późn. zm.). Wymieniony wyżej przepis nakłada na Burmistrza Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie obowiązek prowadzenia analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie gminy. Po uzyskaniu opinii Miejskiej Komisji Urbanistycznej - Architektonicznej Prezydent przekazuje wyniki analiz Rady Miejskiej, co najmniej raz w czasie kadencji Rady. W zależności od wyników tej oceny, Rada Miejska może podjąć uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych lub zdecydować o podjęciu działań zmierzających do zaktualizowania tych dokumentów w niezbędnym zakresie.

Niezależnie od powyższych działań, gmina miejska powinna zadbać o sporządzenie i systematyczną aktualizację dokumentów umożliwiających ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, m. in.:

- programu gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej,
- identyfikacji obszarów przekroczeń wartości dopuszczalnych zanieczyszczeń w atmosferze oraz opracowania programu ochrony powietrza,
- identyfikacji źródeł hałasu oraz opracowanie programu ochrony środowiska akustycznego,
- cyklicznych badań stopnia obciążenia ruchem układu komunikacyjnego,
- monitoringu jakości wód powierzchniowych oraz zasobów wód podziemnych.

10. STRESZCZENIE

Prognozę oddziaływania na środowisko przyrodnicze *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie obejmującej tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania wsi* sporządzono w związku z realizacją zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prognozę opracowano na podstawie analizy planu zagospodarowania przestrzennego, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania oraz innych materiałów archiwalnych i dokumentacji, jak również danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego w aspekcie istniejących przepisów z zakresu ochrony środowiska.

Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu projektowanych ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego. Ocenie podlegały głównie potencjalne konsekwencje, jakie pociągnie za sobą zmiana sposobu zagospodarowania na poszczególnych obszarach. Dla większości obszarów funkcjonalnych najważniejszą informacją zamieszczoną w planie (z punktu widzenia ochrony środowiska) było ustalenie, czy dany obszar pozostanie użytkowany w sposób niezmienny, czy też zmiana użytkowania wpłynie generalnie na polepszenie, czy też pogorszenie stanu środowiska. W związku z tym w prognozie przyjęto hierarchię obszarów funkcjonalnych i podzielono je na trzy grupy:

- obszary, na których prognozowane przedsięwzięcia korzystnie wpływają na środowisko,
- obszary, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzają pewne (niewielkie) uciążliwości,
- obszary, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzają uciążliwości.

W toku badań stwierdzono, że ustalenia planu wpłyną na zmianę warunków naturalnych, nie spowodują jednak istotnego ich pogorszenia. Korzystnym elementem będzie uporządkowanie zasad rozwoju oraz sposobu zagospodarowania nieruchomości objętych planem.

Ustalenia planu zawierają rozwiązania, które powinny zapewnić ograniczenie negatywnego wpływu realizacji inwestycji na środowisko przyrodnicze. Zaproponowane rozwiązania stanowią kontynuację

dotychczasowej myśli planistycznej (ze szczególnym uwzględnieniem kierunków rozwoju przestrzennego miasta określonych w *Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie* oraz uwzględniają zalecenia zawarte w Opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym dla potrzeb *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Czerńczyce, gmina Kąty Wrocławskie obejmującej tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania wsi*. Przewidywany kierunek rozwoju terenu zapewnia w niezbędnym zakresie integrację procesów przestrzennych oraz zrównoważony rozwój na analizowanym obszarze.

Opracowanie:

dr Joanna Skamra

Wrocław, kwiecień 2010 r.

aktualizacja: marzec 2013 r.